

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ที่ฝึกสอนแล้ว และกำลังฝึกสอนอยู่ ในปีการศึกษา 2522 เฉพาะในวิทยาลัยครูภาคเหนือ 8 แห่ง ดังนี้

1. วิทยาลัยครูกำแพงเพชร	ฝึกสอนช่วงหลังภาคต้น	จำนวน	12 คน
2. วิทยาลัยครู เชียงราย	ฝึกสอนช่วงหลังภาคปลาย	จำนวน	50 คน
3. วิทยาลัยครู เชียงใหม่	ฝึกสอนช่วงหลังภาคปลาย	จำนวน	23 คน
4. วิทยาลัยครู นครสวรรค์	ฝึกสอนช่วงหลังภาคปลาย	จำนวน	28 คน
5. วิทยาลัยครู พิบูลสงคราม	ฝึกสอนช่วงหลังภาคปลาย	จำนวน	34 คน
6. วิทยาลัยครู เพชรบูรณ์	ฝึกสอนช่วงแรกภาคปลาย	จำนวน	22 คน
7. วิทยาลัยครู ลำปาง	ฝึกสอนช่วงหลังภาคปลาย	จำนวน	41 คน
8. วิทยาลัยครู อุดรพิสัย	ฝึกสอนช่วงหลังภาคปลาย	จำนวน	46 คน
		รวม	จำนวน 256 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สัมภาษณ์นิสิตฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการและสิ่งที่ได้รับจากการนิเทศ เพื่อเป็นแนวคิดเบื้องต้น และได้สนทนาสอบถามอาจารย์นิเทศก์วิชาภาษาไทย ครูพี่เลี้ยงวิชาภาษาไทย และนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทยของวิทยาลัยครู เชียงใหม่

2. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อทราบแนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศและกลวิธีในการนิเทศนักศึกษาฝึกสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศและการได้รับความช่วยเหลือของนักศึกษาฝึกสอน จากการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง

3. สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทย ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ของวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ที่ออกฝึกสอนในช่วงแรกของภาคปลาย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน และในขณะเดียวกันก็ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจสอบ เมื่อได้ข้อคิด คำวิจารณ์ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ก็ได้ปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง ซึ่งผู้วิจัยได้ขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด

4. แบบสอบถามฉบับจริงประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน

4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบรายการ-ตรวจสอบ (Check list) และแบบเติมคำ

4.2 ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open end) แบบสอบถามตอนนี้จะครอบคลุมถึงความต้องการการนิเทศการฝึกสอนและความช่วยเหลือที่ได้รับของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกภาษาไทย ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ในทุกด้านดังนี้

4.2.1	ด้านการเตรียมตัวสอนและการทำบันทึกการสอน	6 ข้อ
4.2.2	ด้านจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทย	7 ข้อ
4.2.3	ด้านเนื้อหา แบบเรียน และเอกสารประกอบ	15 ข้อ
4.2.4	ด้านวิธีสอนและกิจกรรม	22 ข้อ
4.2.5	ด้านการใช้สื่อการสอนภาษาไทย	8 ข้อ
4.2.6	ด้านการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย	12 ข้อ
4.2.7	ด้านบุคลิกภาพ วินัย และการปกครองชั้น	15 ข้อ
4.2.8	ด้านมนุษยสัมพันธ์	12 ข้อ
	รวม	97 ข้อ

แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่าแต่ละข้อกำหนดให้แสดงความคิดเห็นได้ 2 ประเภท คือ ความต้องการ และการไคร้รับ ส่วนระดับความคิดเห็นเป็นดังนี้

ถ้ามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด	ให้กาเครื่องหมายในช่องหมายเลข 5
ถ้ามีความคิดเห็นในระดับมาก	ให้กาเครื่องหมายในช่องหมายเลข 4
ถ้ามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง	ให้กาเครื่องหมายในช่องหมายเลข 3
ถ้ามีความคิดเห็นในระดับน้อย	ให้กาเครื่องหมายในช่องหมายเลข 2
ถ้ามีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุดหรือไม่มี	ให้กาเครื่องหมายในช่องหมายเลข 1

ในแบบสอบถามแต่ละท่านจะมีแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้โอกาสผู้ตอบเสนอข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในแต่ละท่าน

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบถามไปให้อาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่งในภาคเหนือ ทั้งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ เพื่อนำไปสอบถามนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยที่กำลังฝึกสอนอยู่ และที่ฝึกสอนแล้ว และเมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนได้แล้วก็ส่งกลับคืนไปยังผู้วิจัย ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและเป็นจำนวนที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้จำนวน 256 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.91 ของจำนวนที่นำส่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1
จำนวนแบบสอบถามที่ ได้รับคืนและวิเคราะห์ได้

	จำนวนที่ นำส่ง	จำนวนที่ ได้รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
วิทยาลัยครูกำแพงเพชร	20	12	60.00
วิทยาลัยครู เชียงราย	60	50	83.33
วิทยาลัยครู เชียงใหม่	26	23	88.46
วิทยาลัยครู นครสวรรค์	30	28	93.33
วิทยาลัยครู พิบูลสงคราม	40	34	85.00
วิทยาลัยครู เพชรบูรณ์	22	22	100.00
วิทยาลัยครู ลำปาง	50	41	82.00
วิทยาลัยครู อุดรธานี	50	46	92.00
รวม	298	256	85.91

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ ได้รับคืน และสามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 256 ฉบับ มาวิเคราะห์ตามลักษณะของแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. แบบรายการตรวจสอบ ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้
  - 1.1 แจงนับหาความถี่ของแต่ละตัวเลือกในข้อคำถาม
  - 1.2 หาการร้อยละ (Per cent)
  - 1.3 นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. แบบมาตราส่วนประเมินค่า ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้
  - 2.1 แจงนับหาความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยกำหนดน้ำหนักของ

คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

ต้องการมากที่สุด, ใ้รับมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5
ต้องการมาก, ใ้รับมาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4
ต้องการปานกลาง, ใ้รับปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3
ต้องการน้อย, ใ้รับน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2
ต้องการน้อยที่สุดหรือไม่ต้องการเลย, ใ้รับน้อยที่สุดหรือไม่ใ้รับเลย	ให้คะแนนเท่ากับ 1

2.2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับความเห็นของแต่ละข้อ แยกประเภท โดยกำหนด

ความหมายดังนี้

4.50-5.00	หมายความว่า	ต้องการมากที่สุด หรือใ้รับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายความว่า	ต้องการมาก หรือใ้รับมาก
2.50-3.49	หมายความว่า	ต้องการปานกลาง หรือใ้รับปานกลาง
1.50-2.49	หมายความว่า	ต้องการน้อย หรือใ้รับน้อย
1.00-1.49	หมายความว่า	ต้องการน้อยที่สุดหรือไม่ต้องการเลย หรือ ใ้รับน้อยที่สุดหรือไม่ใ้รับเลย

2.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.4 ทดสอบหาความแตกต่างระหว่างระดับความต้องการและการใ้รับของ
ความคิดเห็นแต่ละข้อ โดยใช้ z -test

2.5 นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. แบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะของแต่ละด้าน ที่ผู้ตอบจะ
ตอบได้โดยเสรี ผู้วิจัยใ้จัดเป็นหมวดหมู่และนำเสนอต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ร้อยละ (Per cent)

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากสูตร ¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

โดย $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร ²

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

โดย S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum fX^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดที่ยกกำลังสอง

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. การทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ z - test จากสูตร ³

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}} = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

¹ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 87-88.

โดย z = ค่าที่จะใช้พิจารณาความแตกต่าง
 $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความถี่ของการได้รับ
 s_1^2, s_2^2 = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ของการได้รับ ยกกำลังสอง
 N_1, N_2 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย